

DEBRECENI EGYETEM BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI DOKTORI TANÁCS

Tájékoztató a fokozatszerzési eljárásról

a 2016. szeptember 1. előtt megkezdett képzésekre vonatkozóan

D e b r e c e n – 2013
12. változat – 2025. február 18.

1. Jelentkezés feltételei:

- jelentkezési lap (a kitöltési útmutatót l. lentebb)* (a *-al jelzett dokumentumok letölthetőek a következő honlapról: <http://btkphd.unideb.hu>);
- **160.000 Ft** befizetése. A befizetés lehetséges csekken vagy átutalással, utóbbi esetben a következő adatok szükségesek az átutalási megbízáshoz:
számlaszám: 11738008-21489815-00000000
(IBAN:HU03-1173 8008 2148 9815 0000 0000, BIC/Swift kód: OTPVHUHB)
számlatulajdonos neve: Debreceni Egyetem
közlemény rovatba: jelölt neve, 247, 1C00PHDF, BB00,
(a befizetés bizonylatát csatolni kell a jelentkezéshez);
- **a szervezett képzés résztvevőinél** abszolutórium fénymásolata;
- **egyéni felkészülőknél** a programtanács nyilatkozatát tartalmazó űrlap a program által támasztott kutatási követelmények teljesítéséről és a programtanács javaslatáról*, valamint az értekezés előzetes vitájának jegyzőkönyve, melyet a doktori program készít el és juttat el a doktori tanács titkárához.

Kérjük a doktorjelölteket, hogy a jelentkezésről küldjenek egy tájékoztató e-mailt a doktori iskola titkárának.

2. A fokozatszerzési eljárás felépítése

A Debreceni Egyetem doktori képzésében **abszolváltak** időkorlát nélkül jogosultak jelentkezni az eljárásra. Az eljárás részét képezi a doktori szigorlat, az előzetes vita, a doktori értekezés benyújtása, valamint az értekezés nyilvános vitája is. Az eljárás kezdetétől maximum 2 év áll rendelkezésre a disszertáció beadására, a teljes eljárás pedig 3 évig tarthat, tehát a nyilvános vitával bezárólag minden követelményt teljesíteni kell eddig.

Egyéni felkészülőknél a doktori képzés kezdetétől számított 1 éven belül kell fokozatszerzési eljárásra jelentkezni, az ő esetükben a sikeres előzetes vita a jelentkezés feltétele. Amennyiben az értekezés nincs olyan állapotban, hogy az előzetes vita megtartható legyen, a jelöltet törölni kell a nyilvántartásból.

A doktori szigorlat:

- *abszolváltaknak:*

időpontja nem kötött, független a dolgozat állapotától, csak annyit kell figyelembe venni, hogy a nyilvános vita előtt kell megrendezni (de akár azonos napon is lehet). A szigorlat egy 3 fős bizottság előtt zajlik, ahol az egyik vizsgáztató az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső szakember. A doktori szigorlaton fő tárgyból és melléktárgyból kell vizsgázni (a tárgyak listáját l. a kitöltési útmutatóban). A bizottságot a doktori program javaslatára a tudományterületi doktori tanács fogadja el. A szakirányú (szakmérnöki, szakorvosi, kandidátusi stb.) továbbképzésben letett vizsgák beszámíthatóságáról - egy szigorlati melléktárgy erejéig - a tudományos dékánhelyetteshez benyújtott kérvény alapján a doktori program véleményét figyelembe véve a doktori tanács dönt.

- *egyéni felkészülőknél:* A követelmények azonosak a fent leírtakkal, időpontja a fokozatszerzési eljáráson belül bármikor lehet, a nyilvános vita napjával bezárólag.

A szigorlat időpontját - doktori programtól függően - a jelölt vagy a programtitkár szervezi. Erről a doktori program ad felvilágosítást.

Az előzetes vita:

- képzésben lévőknek és egyéni felkészülőknek egyaránt:

A doktori szabályzatban előírt **előzetes vita** időpontjával és lefolytatásával kapcsolatban konzultálni kell a programmal, hogy azt olyan időpontra szervezze meg, hogy a disszertáció beadási határideje tartható legyen. Az előzetes vitán legalább öt (köztük kettő az doktori iskolától független) tudományos fokozattal rendelkező szakember részvétele szükséges. Az előzetes vita elnöke az adott doktori iskola törzstagja. A vitáról **jegyzőkönyv** készül.

Az előzetes vitára benyújtott értekezést a doktori iskola titkára – bíráló előtt – **szövegegyezés keresés** céljából megküldi az Egyetemi és Nemzeti Könyvtárnak (crosscheck@lib.unideb.hu). A könyvtár három munkanapon belül előállítja a szűrés eredményét tartalmazó dokumentumot, amelyet az iskolatitkár a doktorjelölt részére továbbít.

A szövegegyezővizsgálat eredményéhez a doktorjelölt és a témavezető **nyilatkozatot** mellékel. A doktorjelölt az értekezésben felhasznált saját publikációkat tételesen tartalmazó magyarázó jegyzéket készít, a témavezető pedig kijelenti, hogy az értekezés előzetesen kialakított munkaterv szerint a tudományos etikai normák betartásával készült.

A szövegegyezés-vizsgálat eredményét valamint a doktorjelölt és a témavezető nyilatkozatát a doktori iskola titkára továbbítja az értekezés előzetes bírálóknak. A bírálók az általuk készített bírálatban kötelesek nyilatkozni, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az értekezés megfelel a publikálás tudományetikai követelményeinek.

Amennyiben az előzetes vitán tárgyalat dolgozathoz képest az értekezés szövege számottevően módosul vagy kiegészül, akkor a nyilvános vita előtt újabb szövegegyezővizsgálat lefolytatására van szükség.

A doktori szigorlat és a nyilvános vita **bizottságait** a doktori program terjeszti fel – a jelölt kérésére – a tudományterületi doktori tanács elé. A felterjesztések ideális időpontja:

- szigorlat esetében legalább a kívánt időpont előtt két hónappal;
- nyilvános vita esetében a disszertáció beadása előtt két hónappal.

Az értekezés:

- abszolváltnak:

Az értekezést az eljárásra való jelentkezéstől számított 2 éven belül kell benyújtani. Az értekezés benyújtásának határideje –50.000 Ft-os eljárási díj befizetésével – 6 hónappal meghosszabbítható.

- egyéni felkészülőknek:

Az értekezést az eljárásra való jelentkezéstől számított 12 hónapon belül kell benyújtani, az időpont hosszabbítása nem lehetséges.

Az értekezés beadásának feltétele:

A jelöltnek tudományos munkásságát az értekezés benyújtásakor legalább négy, lektorált tudományos folyóiratban vagy kötetben megjelent (megjelentetésre elfogadott, vagy DOI számmal rendelkező, vagy kefélenyomatban elérhető) közleménnyel kell igazolnia., Alapkövetelménynek tekintendő, hogy ezek közül egy a jelölt meghatározó hozzájárulásával készüljön. A közlemények egy-egy példányát (eredetiben vagy másolatban) az értekezéssel együtt le kell adnia, valamint a DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár publikációs adatbázisába fel kell töltenie. Az adatbázisba feltöltött közlemények alapján a Könyvtár elkészíti és hitelesíti a jelölt publikációs listáját, a hitelesített listát a jelölt az értekezéssel együtt benyújtja

a tudományterületi doktori tanács hoz. A tudományterületi követelményeket a tudományterületi Doktori Szabályzat 6. sz. melléklete tartalmazza. A szakma igényeit a cikkek közlési helye és száma tekintetében a doktori iskola tanácsa dolgozza ki és a tudományterületi doktori tanács hagyja jóvá. A követelményeket a doktori iskola működési szabályzatában nyilvánosságra kell hozni. Indokolt tudományterületi kivételektől eltekintve elvárás a nemzetközi folyóiratokban történő közlés. Ahol a tudománymetria alkalmazása indokolt, annak eredményeit is figyelembe kell venni.

A közleményeknek társszerzői is lehetnek, közöttük a doktorjelölt témavezetője is. Ha a közleményben két doktorjelölt is szerző, úgy a témavezetőnek kell nyilatkoznia, hogy az értekezésben felhasznált eredmények mennyiben (milyen százalékos arányban) tükrözik az adott jelölt hozzájárulását.

Az elfogadható tudományos publikációk megítélésében az egyetem a MAB által, a doktori iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményei mellékleteként közzétett szempontokat tekinti irányadónak (ld. DSz. 6. Sz. melléklet).

A doktori értekezés formai követelményei

A doktori értekezést a bölcsészettudományokban elfogadott normák szerint kell szerkeszteni:

- terjedelem: az értekezés maximális terjedelme 250 oldal, oldalanként 2400-2600 leütés; az e terjedelmet meghaladó értekezéseknél az eljárási díj 50 oldalanként 33%-kal növekszik.
- a szakmai követelményekkel (idézés, lábjegyzet stb.) kapcsolatban konzultáljon a témavezetővel
- 12-es betűméret
- 1,5 sortáv
- könnyen olvasható betűtípus (pl. Times New Roman, Arial)
- margók: 2 cm, kivéve a bal oldalon, ahol 3 cm a kötés miatt
- fekete vagy más sötét fedőlap

A doktori értekezést bekötve kell benyújtani, a fedőlapot az alábbiak szerint kell megszerkeszteni:

Doktori (PhD) értekezés
Cím
Név
Debreceni Egyetem BDT évszám

Az értekezésbe az alábbi két oldal bekötése kötelező: az értekezés címlapja* (a kitöltési útmutatót l. lentebb), amelyet témavezető is aláír (aláírás nélkül a disszertáció nem adható le), valamint a jelölt nyilatkozata az alábbi szöveggel (melyet külön oldalon kell bekötni aláírással együtt):

„Én XY teljes felelősségem tudatában kijelentem, hogy a benyújtott értekezés önálló munka, a szerzői jog nemzetközi normáinak tiszteletben tartásával készült, a benne található irodalmi hivatkozások egyértelműek és teljesek. Nem állok doktori fokozat

visszavonására irányuló eljárás alatt, illetve 5 éven belül nem vontak vissza tőlem odaítélt doktori fokozatot. Jelen értekezést korábban más intézményben nem nyújtottam be és azt nem utasították el.”

Az értekezéshez tartalomjegyzék, magyar és angol nyelvű összefoglaló és irodalomjegyzék tartozik. Ez utóbbiban szerepeltetni kell a jelölt tudományos közleményeit is.

3. Az értekezés leadásának menete:

Mivel az értekezés csak a témavezető aláírásával adható le, így elsőként a témavezetőt kell felkeresni, aki áttekinti a leadandó disszertációt és a hozzá tartozó dokumentumokat, különös tekintettel a téziszfüzetekre. Javasolt a témavezetőt még a kötetés és a téziszfüzetek elkészítése előtt felkeresni a későbbi esetleges problémák elkerülése érdekében. Második lépésként, a programvezető és a doktori iskola vezetője aláírásával igazolja az elvégzett önálló tudományos munka meglétét és annak megfelelő színvonalát az *Önálló tudományos munkásság** c. űrlapon. Harmadik lépésként, ugyanezen az űrlapon, a doktori iskola titkára igazolja, hogy a jelentkező a disszertációt, a téziseket és absztraktokat, valamint a téma kulcsszavait elektronikus formában benyújtotta.

Az aláírt értekezés és a többi szükséges dokumentum csak ezek után adható le a doktori tanács titkáránál. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a disszertáció kiküldése a bírálóknak csak hiánytalanul beadott dokumentumokkal lehetséges.

A programvezetők és iskolavezetők elérhetőségéről az iskolatitkárok adnak felvilágosítást (elérhetőségek l. e tájékoztató végén).

4. Az értekezés leadásához szükséges dokumentumok:

A doktori tanács titkárának leadandó (kérjük, hogy **2 példányban** szétválogatva, **hiánytalanul** adja le):

- nyelvtudást igazoló dokumentumok:

2023. március 29-e előtti szabályozás: ("a" és "b" nyelvtudás igazolása);

- az (a) *nyelvből* államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű honosított nyelvvizsga, vagy nyelvszakos, vagy szakfordítói oklevél

- a (b) *nyelvből* leckeönyvben vagy elektronikus tanulmányi rendszerben igazolt (1. záróvizsga) nyelvtanulás jeles vagy jó eredménnyel vagy alacsony fokú (a B1 szintnek megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy magasabb fokú szóbeli, írásbeli vagy komplex, államilag elismert nyelvvizsga.

Kérdéses esetben a nyelvi követelmények teljesítését a DE BTK Idegennyelvi Központja bírálja el.

2023. március 29-e utáni szabályozás:

A Humán Tudományok Doktori Iskolában filozófia-, és neveléstudományban a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges, legalább középfokú nyelvismerettel rendelkezik az angol, francia, német (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből. Pszichológia tudományágban a fokozatszerzés nyelvi feltétele az angol nyelv legalább középfokú ismerete. Szociológia tudományágban, amennyiben más szakmailag indokolt nyelvből van középfokú nyelvismeret, akkor az angol nyelv alacsony fokú ismeretét kérjük.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- államilag elismert, alacsony fokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű vagy honosított nyelvvizsga; (Kizárólag a szociológia tudomány esetében az angol nyelvből!)
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása az adott nyelv B2-es (és a szociológia tudomány esetében angol B1-es) szintű komplex ismeretéről. (Kivéve a filozófia tudományágban!).

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

b, Az Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges egy idegen nyelvből középfokú, egy második idegen nyelvből alacsony fokú nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- államilag elismert, legalább alacsony fokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű vagy honosított nyelvvizsga; (a második idegennyelv ismeretének igazolásához)
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- a felsőoktatási leckeönyvben vagy elektronikus tanulmányi rendszerben igazolt nyelvi záróvizsga jeles vagy jó eredménnyel (az alacsony fokú „B1” nyelvismeret igazolásához fogadható el)
- magasabb fokú szóbeli vagy írásbeli állami vagy államilag elismert nyelvvizsga (az alacsony fokú B1 nyelvismeret igazolásához fogadható el)
- a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása (az alacsony fokú „B1” nyelvismeret igazolásához fogadható el).

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

c, A Nyelvtudományok Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges legalább középfokú komplex

nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- adott nyelv a jelölt anyanyelve.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

d, A Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges legalább középfokú komplex nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása az adott nyelv B2-es szintű komplex ismeretéről.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

- **egyetemi (osztatlan/MA) végzettséget igazoló oklevél másolata;**
- **az önálló tudományos munkásság igazolása a megfelelő űrlapon* a programvezető és az iskolavezető aláírásával**

- **a publikációk feltöltését igazoló iDEa igazolás (a téziszfüzet részeként)**

„A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények” közé legalább 4 önállóan vagy első szerzőként elkészített publikáció

iDEa igazolás: [link](#)

- **az értekezés angol nyelvű absztraktja kulcsszavakkal (2000-5000 karakter)**
- **teljes publikációs lista (konferencia szereplésekkel) pdf formátumban**
- **szakmai önéletrajz (állások, szakmai pályázatok, megbízások, tapasztalatok) pdf formátumban**
- **Elfogadó nyilatkozat (ProQuest adatmegjelenítés: [link](#))**
- **személyi igazolvány (magyar állampolgársággal nem rendelkezők esetében útlevelel) bemutatása.**

az értekezés 3 példányban, a jelölt és a témavezető aláírásával;

elektronikus formában (CD/DVD-n, 1 példányban) leadandó:

- értekezés (.doc/rtf és .pdf formátumban, abban a formában összeszerkesztve, ahogy bekötésre kerül: azaz, egy fájlban legyen a címlap, betétlapok, tartalomjegyzék, főszöveg, irodalomjegyzék, függelékek stb.);
- az értekezés tézisei magyarul: címlap, tézisek, az értekezés tárgykörében megjelent publikációk listája iDEa igazolással, egy fájlban (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés tézisei angolul, vagy az adott tudományág követelményrendszerének megfelelő idegen nyelven: címlap, tézisek, az értekezés tárgykörében megjelent publikációk listája iDEa igazolással, egy fájlban (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés magyar nyelvű absztraktja (2000-5000 karakter) (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés angol nyelvű absztraktja (2000-5000 karakter) (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- egy .doc-vagy .rtf-formátumú fájlban az értekezés címe angolul (abban az esetben, ha az értekezés angol nyelvű, a cím magyar nyelvű változatát kérjük megadni), továbbá az értekezés kulcsszavai magyarul és angolul
- teljes publikációs lista (konferencia szereplésekkel) pdf formátumban
- szakmai önéletrajz (állások, szakmai pályázatok, megbízások, tapasztalatok) pdf formátumban.

Technikai kérések:

- A cím és a kulcsszavak formája (a nagybetűket és a kiskapitálist mellőzve) normál betűforma legyen.
- A CD-n szereplő fájl-elnevezések formája:
Név_diszsertacio
Név_absztrakt
Név_absztrakt_angol
Név_tezisek
Név_tezis_angol
Név_cim_kulcsszavak.

valamint a magyar nyelvű tézisek **15 példányban**

A *tézisfüzet* tartalmi és formai összeállításának követelményei a következők:

I. A tézisfüzet részei:

- Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása;
- Az alkalmazott módszerek vázolója;
- Az eredmények tézisszerű felsorolása;
- iDEa igazolás a szerzőnek az értekezés tárgyában megjelent vagy igazoltan kiadásra elfogadott publikációiról a lapszámok feltüntetésével;
- iDEa igazolás a szerző további, megjelent vagy igazoltan kiadásra elfogadott publikációi, a lapszámok feltüntetésével.

II. A szöveg legyen lényegre törő, tömör, kb. 20000-25000 leütés (kb. 14-16 oldal) terjedelmű, nyomtatásban legalább 12-es betűnagyságban megjelenő.

III. A tézisfüzet A/5-ös méretben, tűzve, kartonborítóval kell benyújtani, a honlapon található címlappal*.

A Nyelvtudományok Doktori Iskola jelöltjeinek: mindezekén túl a tézisfüzetet még a végleges nyomtatás előtt be kell mutatni a doktori iskola titkárának, ill. a doktori iskola vezetőjének is jóvá kell hagynia! Bővebben lásd:

<https://denydi.unideb.hu/tezisfuzet>

5. A fokozatszerzési eljárás menete a disszertáció beadása után:

A dolgozatot a doktori tanács küldi ki a bírálóknak, akiknek a doktori szabályzat szerint 2 hónapjuk van véleményük megírására. A két vélemény beérkezése után együtt küldjük meg a jelöltnek a véleményeket, akinek azokra választ kell írnia, és a(z) (al)programtitkár segítségével meg kell szervezni a nyilvános vitát.

A nyilvános vitát megelőzően – előtte legalább 30 nappal – **1 db meghívót*** és a bírálatokra írt válaszokat 8 példányban kell a doktori tanács titkárának visszaküldeni. A nyilvános vita összehívása, valamint a meghívók kiküldése a tudományos tanács tagjainak és a Rektori Hivatalnak a doktori tanács feladata. A nyilvános vita előtt - amint a meghívók megérkeznek - a doktori iskola titkára feltölti a disszertációt a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (a DEENK nyilvános elektronikus adatbázisába), a vita pedig meghirdetésre kerül a www.doktori.hu honlapon, a Rektori Hivatal és a doktori iskola honlapján is. A doktori disszertáció feltöltése méltányolható okból, a jelölt kérésére, a tudományterületi doktori tanács döntése alapján, legfeljebb két évig késleltethető.

A **nyilvános vitára** a két pozitív bírálat beérkezése után kerül sor, melynek megszervezése a(z) alprogram segítségével a jelölt feladata. A bizottság minden tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A nyilvános vitán a bírálóbizottság az elnökből, a hivatalos bírálókból és további kettő-négy tagból áll. A bizottság elnöke lehetőleg az egyetem egyetemi tanára vagy professor emeritusa, szakmailag indokolt esetben habilitált egyetemi docense vagy az MTA Doktora címmel rendelkező oktatója, kutatója lehet. A bizottság tagjai közül legalább 1 fő, valamint legalább az egyik bíráló az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső szakember. A bizottság tagja az értekezést elutasító bíráló is. Nem lehet a bizottság tagja a jelölt témavezetője, ill. olyan személy, aki az értekezés alapját képező közlemény(ek) társszerzője.

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ A FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSRA VALÓ JELENTKEZÉSI LAPHOZ:

- **a tudományos tevékenység adatai:** ide csak darabszámot kell beírni, a végleges publikációs lista a dolgozat leadásakor lesz szükséges;
- a doktori fokozat **tudományága:** Nyelvtudományok, Irodalomtudományok, Neveléstudományok, Filozófiai tudományok, Pszichológiai tudományok, Történelemtudományok, Néprajzi és kulturális antropológia;
- **doktori iskola:** Nyelvtudományok DI, Irodalomtudományok DI, Humán Tudományok DI, Történelmi és Néprajzi DI;
- **kért szigorlati tárgyak** (egy fő- és egy melléktárgy választandó):

I. IRODALOM- ÉS KULTURATUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

- **Angol és észak-amerikai irodalom- és kultúratudományi program**
Főtárgyak:
 1. Az amerikai irodalom története a kezdetektől a 19. századig
 2. A 19. századi amerikai irodalom története

3. A modern amerikai irodalom története
4. Észak-amerikai politika-, társadalom- és kultúratörténet
5. Angol nyelvű posztkoloniális irodalmak
6. A kanadai irodalom története
7. A 19. és 20. századi angol és ír irodalom története
8. Angol nyelvű színház- és drámatörténet
9. Médiaelmélet és angol médiatörténet

- ***Magyar irodalmi, modern filológiai és kultúratudományi program***

Fő tárgyak:

1. Régi magyar irodalom és kultúra
2. Klasszikus magyar irodalom és kultúra
3. Modern magyar irodalom és kultúra
4. Orosz irodalom és kultúra
5. Német irodalom és kultúra
6. Holland irodalom és kultúra
7. Francia irodalom és kultúra
8. Olasz irodalom és kultúra
9. Médiaelmélet és médiatörténet

Melléktárgyak (nyelv és szakspecifikus):

1. Irodalomelmélet
2. Kultúraelmélet
3. Komparatiztika
4. Esztétika
5. Színháztudomány
6. Vallástudomány
7. Folklór
8. Egyetemes történelem
9. Művelődéstörténet
10. Filmtörténet
11. Filozófiatörténet

II. NYELVTUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

- ***Modern nyelvészeti*** doktori program:

1. Nyelvtörténet
2. Történeti-összehasonlító nyelvészet
3. Fonetika és fonológia
4. Morfológia
5. Szintaxis
6. Szemantika
7. Pragmatika
8. Dialektológia
9. Szociolingvisztika
10. Névtan
11. Tudományelmélet és nyelvfilozófia
12. Lexikológia és frazeológia
13. Szövegtan
14. Stilisztika és retorika
15. Pszicholingvisztika

16. Deszkriptív és normatív grammatikák
17. Empirikus nyelvészet
18. Nyelvelsajátítás
19. Számítógépes nyelvészet és lexikográfia
20. Diskurzuselmélet
21. Fordítástudomány

E kínálatból a jelöltek egy fő-és egy melléktárgyat kötelesek választani. A tárgyak (ugyanígy az olvasmánylisták is) értelemszerűen a jelölt szakterületéhez (pl. angol szintaxis, német szintaxis stb.) kapcsolódnak.

- **Klasszika-filológia** doktori program:

Főtárgy: Az ókortudomány története, szöveghagyomány, szövegkritika, utóéletkutatás

Melléktárgy: Az antik civilizáció története

(Mindkét témához: antik és középkori forrásismeret)

III. HUMÁN TUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

- **Modern filozófia** doktori program

Főtárgyak:

1. A német filozófia a kritikai fordulattól a fenomenológiáig
2. Fenomenológia, egzisztencializmus, hermeneutika a német filozófiában
3. A francia neostrukturalizmus filozófiája
4. A francia egzisztencializmus
5. A pragmatizmus
6. Az angolszász posztanalitikus filozófia
7. Posztmodern filozófia és esztétika
8. Mai amerikai társadalomfilozófiák

Melléktárgyak:

1. Német idealizmus
2. Kritikaelméletek a 20. században
3. Etikaelméletek a modernitásban
4. Interpretációelméletek a 20. században
5. Emberfelfogások a 20. századi francia filozófiában
6. Szimbolikus logika
7. Az esztétika Kant előtt és a felvilágosodás esztétikája
8. A modern hermeneutika esztétikája
9. Recepcióesztétika
10. A posztmodern esztétikája.

- **Nevelés- és művelődéstudományi** doktori program

A Főtárgyak és a Melléktárgyak közül egy-egy tárgy választása kötelező

Főtárgyak

1. Elméleti történeti pedagógia
2. Oktatáspolitikai
3. Andragógia
4. Társadalomelmélet

Melléktárgyak

1. Didaktika
2. Társadalompedagógia
3. Oktatásgazdaságtan
4. Oktatásszociológia
5. Művelődéstörténet
6. Művelődésszociológia
7. Speciális társadalmi csoportok
8. Társadalom- és szociálpolitika
9. Kutatások a természettudományok oktatása területén
10. Kutatások a zenei nevelés és oktatás területén
11. Kutatások a test- és egészségnevelés oktatása területén
12. Kutatások a nyelvvoktatás területén
13. Olvasás és szövegértés pedagógiájának kutatása
14. Kutatások az IKT oktatási alkalmazása területén

A doktori szigorlati tárgyak választásánál a mindenkor érvényes komplex vizsgatárgyak is alkalmazhatóak.

- ***Pszichológia doktori program***

Főtárgyak:

1. Személyiséglélektan
2. Klinikai pszichológia
3. Kognitív pszichológia
4. Pszichofiziológia
5. Szervezetpszichológia
6. Fejlődépszichológia
7. Szociálpszichológia
8. Pedagógiai pszichológia

Melléktárgyak:

1. Pszicholingvisztika
2. Kognitív pszichofiziológia
3. Kísérleti elrendezések módszertana
4. Politikai pszichológia
5. Szociális reprezentáció pszichológiája
6. Az attitűdkutatás elmélete és módszertana
7. A tömegkommunikáció pszichológiája
8. Alkalmazott szociálpszichológia
9. Döntépszichológia
10. Gazdaságpszichológia
11. Patopszichológia
12. Gyermek- és ifjúkori fejlődési és személyiségzavarok
13. Devianciák és deviáns fejlődés
14. A személyiség intra- és interpszichés vizsgálata
15. Pszichoterápiás elméletek és modellek
16. Módosult tudatállapotok pszichológiai és pszichofiziológiai alapjai
17. A tehetség felismerése és fejlesztése
18. Vezetépszichológia
19. Sportpszichológia
20. Pszichometria
21. Transzperszonális pszichológia
22. Interkulturális pszichológia

- ***Szociológia és társadalompolitika*** doktori program

Fő tárgyak:

1. Társadalomtörténet
2. Társadalompolitika
3. Társadalmi integráció
4. Szociológiaelmélet, szociológiatörténet
5. A szociológiai kutatás módszere

Melléktárgyak:

1. Életmódtörténet, életmódszociológia
2. Város- és faluszociológia
3. Politikai szocializáció
4. Közpolitika
5. Munkaszociológia
6. Társadalmi egyenlőtlenségek
7. Helyi ellátórendszerek (Szociális szolgáltatások)

IV. TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAJZI DOKTORI ISKOLA

- ***Történelmi*** doktori program

Fő tárgyak:

1. Magyarország története a kezdetektől 1968-ig
2. Egyetemes történet
3. Gazdaságtörténet
4. Társadalomtörténet

Melléktárgyak:

1. Történeti segédtudományok
2. A történetírás története (Historiográfia)
3. Történeti demográfia
4. A történetírás módszertana

- ***Néprajzi*** doktori program

Fő tárgyak:

1. Etnográfia
2. Folklor

Melléktárgyak:

1. Kutatásmódszertan
2. Társadalomnéprajz

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ AZ ÉRTEKEZÉS CÍMLAPJÁHOZ:

a címlapot géppel kell kitölteni az alábbiak szerint:

- a doktori fokozat **tudományága**: Nyelvtudományok, Irodalomtudományok, Neveléstudományok, Filozófiai tudományok, Pszichológiai tudományok, Történelemtudományok, Néprajzi és kulturális antropológia
- ...**okleveles**...: az egyetemi végzettség szakja

- **doktori iskola:** Nyelvtudományok DI, Irodalomtudományok DI, Humán Tudományok DI, Történelmi és Néprajzi DI
- **doktori program:** Nyelvtudományok DI: Modern nyelvészet; Klasszika-filológia; Irodalom- és kultúratudományok DI: Angol-amerikai irodalom- és kultúratudományi; Magyar irodalmi, modern filológiai és kultúratudományi; Humán Tudományok DI: Filozófia; Pszichológia; Neveléstudományok Történelmi és Néprajzi DI: Történelem, Néprajz
- **témavezető:** a témavezető(k) nevét be kell gépelni, a név felett helyet kell hagyni az aláírásra
- **szigorlati és védési bizottság:** a tagok nevét nem kell beírni, a nyilvános vitán írják alá. A már lezajlott szigorlat adatait sem kell kitölteni, azt a Dékáni Hivatal pótolja.

Elérhetőségek:

Tudományterületi doktori tanács titkára:

Dr. Szendrei Ákos (Debreceni Egyetem Tudományos Igazgatóság, 4002 Debrecen, Pf. 400.; 52/512-900/22834; phdbtk@arts.unideb.hu)

Iskolatitkárok:

Irodalom- és kultúratudományok DI: Gönczy Monika (52/512-900/22650 52/512-957, deidi@arts.unideb.hu)

Nyelvtudományok DI: Szendreiné Főzy Lucia (52/512-900/27013, fozy.lucia@arts.unideb.hu)

Történelmi és Néprajzi DI: Dr. Tóth Orsolya (52/512-900/22271, toth.orsolya@arts.unideb.hu)

Humán Tudományok DI: Szakályné Lantai Lilla (52/512-900/22573, lantai.lilla@arts.unideb.hu)

2024. március 25.